

Nõukogude ÕPETAJA

ENSV HARIDUSMINISTEERIUMI JA HARIDUSTÖÖLISTE AMETIÜHINGU HÄALEKANDJA

Nr. 9 (517) Laupäeval, 27. veebruaril 1954 XII aastakäik

Rohkem tähelepanu kordamisele

Esimese õppeaasta kokkuvõtteid näitades, et meil on puudulikke hindade ligi 20 protsenti õpilastest, kelle juures kõige suuremat mahajäämist põhjustasid kolm alget — vene keel, eesti keel ja matemaatika.

Mõnede rajoonide haridusosakondade poolt neli ainet korraldatud kontrolltööd esimese poolaasta lõpul näitavad, et õpilaste komisistid rohkem nende küsimustele, mis olid läbi võetud varem, näiteks esimesel veerandil. Ühtlasi nähtus nendest tööst, et õpilased olid varemõpitu unustanud või mäletasid seda ebakindlalt.

Silt kerkib küsimus õpetajate kordamisest, vajadus õpilaste süstemaatiliselt meenutada varem läbiõpetatud materjali.

Pideva kordamise vajadus on pedagoogikaks juba ammu ajakujunenud valelõpetuse nõudeks ja eesrindlikele õpetajatele on see saanud enesestmõistetavaks asjaks. Kordamine on neil õpetajatele lahutamatu osa ja see on üks peamisi põhjusi, miks nende töö on oluline viljakas, miks neil võitlus mahajäämusega ei ole probleemiks.

Meie tänases lehes avaldatakse bioloogiateaduste kandidaadi P. Tekutovi artiklil kordamise füsioloogilistest alustest, mis samuti rõhutab süstemaatilise kordamise vajadust I. Pavlovi õpetuse seisukohalt. See pole pideva kordamise nõue tingitud mitte üksnes meie varemaste kogemustest, vaid on ka teaduslikult põhjendatud, s. o. tuleb inimese organismi ehitusest, ta omadusest unustada nõrgalt tajutud muljeid välistama ilma nähtustest.

Hea pedagoogilise ettevalmistuse saanud vilunud õpetajad arvavad unustamise fakti. See pärast korraldavad nad oma töö, s. o. laste õpetamisel, et ennetavalt unustamist. Seda saavutavad nad ühtlasi poolt sellega, et esitavad uue aine nii, et see kutsub lastes esile tugeva emotsiooni (võimalikult näitlik ainekäsitlus, praktilised tööd jne.), teisel poolt aga põimivad uue aine läbitöötamise alati vana kordamisega. Näitlik ainekäsitlus on neil selleks, et esimesed muljed uuest läbitöötatavast materjalist oleksid võimalikult sügavad ning püsivad, kordamine aga selleks, et saadud muljed veelgi süvendada ja unustamist ennetada.

Puka 7-klassilises koolis Valga rajoonis näiteks pannakse varem läbitöötatud materjali kordamiseks väga suurt rõhku. Direktor sm. Must nõuab oma kooli igalt õpetajalt, et nii kalender-kui ka tunni-tööplaanis oleks ära näidatud varem õpitu kordamine. Seda kontrollib ta ka igas tunnis, mida külastab. Süstemaatiliselt korraldab varem õpitud materjali alates esimesest õppeaastast ka Tallinna 7. keskkoolis, Tartu 7. seitsmeklassilises koolis ja paljudes teistes koolides. Kõigis nendes koolides oli ka õppeaasta parem, õpilaste teadmised kindlamad ning sügavamad.

Paraku ei ole aga varem õpitu kordamine mitte kõigis koolides ja mitte kõigil õpetajatel juures aukoht. Paha-tüüli esineb meie koolides veel küllalt kordamise alahindamise ja unustamise fakti; mõnedes koolides on see juhuslik ja seda tehakse ainult formaalselt. Selliste koolidega võiks nimetada Suure-Jaani keskkooli, Tagula 7-klassilist kooli Valga rajoonis, Orissaare 7-klassilist kooli samanimelises rajoonis, Manija algkooli Pärnu rajoonis jt., kus üldine õppeaasta esimesel õppeaastal oli madal.

Ka hiljutine Mustvee rajooni koolide reviderimine Haridusministeeriumi brigadi poolt näitas, et õpetajad ei kasuta kõiki võimalusi varem õpitu kordamiseks.

Koolides kasutatavad kordamise vorme on palju. Kõik nad lasuvad end üht-või teistviisi õigustada, kui need rakendatakse õigesti olukorra nõuete vastavalt. Valida tuleb alati vaid see vorm, mis antud tingimustes on kõige efektiivsem, kõige oistarbekohasem.

Paljud vilunud õpetajad kasutavad eduga kaheksugust kordamist: varem õpitu kordamist seoses uue aine läbitöötamisega ja süstemaatiliselt kordamist õppimise järjekorras.

Esimese kordamise vorm on neil õpetajatele lahutamatu osa ja korraldab siin nimelt seda, millel baseerub uue aine mõistmine. Näiteks algebraliste murdude jagamise õppimisel asudes meenutatakse enne aritmeetiliste mur-

dude jagamist, astmevahelduse käsitlisme puhul tuleb enne meelde, mis on sisehäälikud, jne. Siin korraldab õpetunni jooksul üldiselt kõike seda, mis on ühenduses uue ainega ja hõlbustab sellest arusaamist.

Süstemaatiliselt kordamist alustavad need õpetajad sageli alates teisel poolaastast, kuid on ka õpetajaid, kes alustavad sellega veelgi varem. See juures ei lase nad õpilasi korraldada mitte kõike õpitu järjekorras, vaid valivad teatud sõlmepunktid, mis töötatakse veelkord läbi. Seejuures lähenetakse küsimusele mitte sellest aspektist, millest teda käsitleti või vaadeldi esmakordselt, vaid küsimust arutletakse hoopis uutest lähtekohtadest, lisades juurde mõningaid uusi huvitavaid materjale. Selline süstemaatiline kordamismisviis aitab vältida vana uuesti meenutamise igavaksminemist, teeb kordamist õpilastele huvitavaks ja süvendab nii õpilaste teadmisi.

Selle nii-öelda aktiivse ning loova süstemaatilise kordamise kõrval praktiliseeritakse mõnedes koolides ka teist laadi süstemaatiliselt kordamist, mis selgub selles, et õpetaja annab rööbiti uue aine läbitöötamisega õpilastele korraldada õpikust rea paragrahve varem õpitu järjekorras ilma ühegi kõrvalülesandeta. Mõnikord hõlmab see mitukümmend õpiku lehekülge ja õpilased märgivad seda õpikus tavaliselt sõnadega «siit... siia».

See kordamisviis on pedagoogikaks leidnud üldist hukkamõistu, kuna ta on kõige passivsem, kõige vähem efektiivne, kõige igavam ning ühtlasi vastumeelne kordamisviis, mis viib paljudel juhtudel õpilaste ülekoormamiseni ning muutub sageli tühipaljaks formalismiks. Kõige selle tõttu on õpetajal soovitatav loobuda sellest üldiselt taunitud mehaanilisest kordamisest.

Tallinna 16. keskkooli matemaatika õpetaja sm. Kärner kasutab eduga varem õpitu kordamiseks õpilaste endi aktiivsust. Ta laseb kaasõpilasi esitada küsimusi varem läbitöötatud materjali piirides sellele õpilasele, keda ta ise küsitles. Õpilased kasutavad küsimuste esitamist meeleldi ja kõik on huvitatud, kuidas küsitav vastab. Selle meetodi kasutamise tulemusena teavad kõik sm. Kärneri õpilased õpitud kursust hästi, omavad geometriast kõigis küsimustes selgeid mõisteid ja võivad täpselt sõnastuses defineerida kõiki õpitud mõisteid.

Vanasõna ütleb, et «kordamine on õppimise ema». Kus sellest tõest juhtundatakse, seal on märgata häid tulemusi, kus mitte, seal on õpilaste teadmised pinnalised ja mahajäämis suu. Viimane nähtus on tarvis otsustavalt kõrvaldada, andes kordamiseks väärlisse koha.

Koolide direktorid, koolijuhatajad ja õppeala juhatajad on esimesed riiklikud kontrollid, kes peavad valvama, et uue aine läbitöötamine oleks põimitud varem läbitöötatud kordamisega, et õpilastele antaks koolis sügavalt ning püsivalt teadmisi. Sama tuleb kontrollida ning nõuda ka koolide inspektorilt.

Varem õpitu kordamise sidumine on edukas üksnes siis, kui õpetaja on selle põhjalikult läbi mõelnud ja fikseerinud oma tunnitööplaanis. Sellest järgneb vajadus nõuda õpetajalt kordamiseks tulevate küsimuste äramärkimist õpetaja tööplaanis. See väldib kordamise unustamist ning juhuslikkust ja kindlustab ühtlasi selle läbiviimise.

Eriolne tähtsus on kordamisel käesoleval õppeaastal. Kui me tahame õpilasi viia eksamitele kindlalt ning sügavate teadmistega, kui me tahame, et kõik õpilased lõpetaksid klassikursuse edukalt, peame hoolitsema, et kordamine oleks iga õpetunni lahutamatu osa kõigis õppeainetes. On tarvis, et koolide juhid hindaksid õpetajate tunde ka sellest seisukohast, kuivõrd need olid seotud kordamisega.

On tarvis, et kordamise küsimus tõetaks üles kõigis nendes koolides, kus see seni on olnud unaruses, on tarvis, et kordamisele pühendataks suuremat tähelepanu ka kõigis nendes koolides, kus õppeaasta esimese õppeaastal lõpu oli madal.

Ainult uue aine läbitöötamist tihedalt sidudes varem õpitu kordamisega ning vana süstemaatiliselt korrates on võimalik ehitada uut varem õpitu kindlale baasile ja viia õpilased edukalt vastu eksameile.

Rahua usalduse vääriline

Teade sellest, et NSV Liidu Ülemnõukogu saadikukandidaat Salme Kimask külastab neid täna, levis Tallinna Pedagoogilises Instituudis kiiresti. Peaegu kõigile õppejõududele, eriti pedagoogidele eesti keele ja kirjanduse kateedrist oli sm. Kimask juba varem tuntud kui ühiskondliku kontrollbrigadi liige, kes kateedri tööga tutvumisel andis asjatundlikku nõu. Üliõpilased aga olid eelvi: missugune ta on, millest ta neile kõneleb, ühe sõnaga, kõik olid huvitatud, tahtsid tingimata näha ja kuulda saadikukandidaati.

Määratud ajaks kogunes koosolekuruumi rohkesti õppejõude ja üliõpilasi. Peagi sisenes ka saadikukandidaat — Tallinna 20. keskkooli õppeala juhataja Salme Kimask.

Mitmed üliõpilased on kuulnud temast kui heast õpetajast, kes õpetab oma ainet — eesti keelt ja kirjandust — huvitavalt, annab õpetunnis põhjalikke seletusi uue materjali kohta, kuid esitab ka õpilastele suuri nõudmisi. Selle põhjalikkuse ja nõudlikkuse eest on noored talle eksamit ja hiljem kõrgemates õppeasutustes õppides tänuiliku. Üliõpilased, tulevased õpetajad, tahavad rohkem teada selle pedagoogi elust, keda rahvas hindab nii kõrgelt, et esitas ta saadikukandidaadiks NSV Liidu Ülemnõukogu koosseisu.

«Seltisime Kimask on üks neid paljusid õpetajaid, kes teeb oma tööd väsimatu hoole ja andmusega, tõsine töötamine, keda meie rahvas austab ja usaldab», alustas saadikukandidaadi tutvustamist instituudi töötaja sm. Landman.

Kuulajate vaimusilma ees vahelduvad pildekised õpetaja Salme Kimaski lapsepõlvest, ta õppimisastet...

Väike kehvikukoht Vao vallas, praeguses Väike-Maarja rajoonis, jõudis vaeu toita ja katta lasterikast perekonda. Isa pidi kaevuehitajana perekonna üllalpidamiseks lisa nõutama. Raske oli emal, sest koht tuli korras hoida, laste eest hoolitseda. Salme mäletab ema vahetpidamata tööd rühkita, et otsustas vähegi kokku tulla. Kes lastest juba kaela kandma hakkas, asus emale appi.

Ent kehas kodus ei puudunud ometi emal õrn armastus ja isa hoolitus. Raske töö teeb inimesed karmiks ja sõnaatraks, ka polnud helluse sõnadega avaldamiseks aega ega mahi. Vanemate armastus ei väljendunud hellitamis, vaid soovis anda lastele haridust. Kuidas vanemad rühkisid ja pingutasid, loobudes ise hädavajalikkumistki selleks, et lapsend ainult saaksid õppida! Muidugi oli vanemate abist üksi vähe, sest tol ajal oli kehvikute ja tööliste lastel raske lõpetada keskkooli, rääkimata ülikoolist. Tuli otsida tööd ja töö kõrval õppida.

Ka Salmel ei olnud teist teed pärast keskkooli lõpetamist. Hea veel, et sai tööd korrektooria ajalehe toimetuses. Nii moodusid ülikooliaastad õpetajana ja samal ajal töötades. Soodustusi edasiõppijale töötajale kodaniku korra tingimustes ei tehtud. Ka polnud tol ajal kõrgemate õppeasutuste juures kausipõhise töötamise võimalust. Kõik õppimiseks pidid paljud noored õpingud jäädavalt katkestama. Ka Salmel jättis õppimise Tartu ülikoolis terviselik põhjusega poolt ja sõitis kodutalli. See oli raske aeg vanema-

NSV Liidu Ülemnõukogu saadikukandidaat, Tallinna 20. keskkooli õppeala juhataja sm. S. Kimask (vasakul) sm. T. Aleksandrovskaja poolt antud tundi analüüsimas.

tele, kes tundis muret oma lapse pärast ja tegid endile salaja etteheiteid asjata tehtud pingutuste ja tuulde viisatid raha ning vaeu pärast. Veelgi rohkem kannatas tütar. Kosumuna ja puhununa hakkas ta varsti uuesti hellitama lootusi Tartusse sõiduks. Vanemad teatasid rõõmuga tütre soovi: võib-olla kannavad nende pingutused siiski lõpuks veel vilja. Cheskoos peeti aru ja otsiti head nõu, mis ja kuidas tüdri edasi saab. Peagi oli tütar jälle Tartus uue hoo ja innuga töötamas ja õppimas. Muret oli vanematel palju, sest ega Salme olnud neil ainuke laps — ka teised vajasisid kooliharidust.

Muidugi ei olnud Salme teel kõik takistused kadunud. Iga uus õppeaasta tõi noorele üliõpilasele uusi raskusi, mis mõnikord näisid päris ületamatuena. Enne ülikooli lõpetamist tuli tal veel kaks korda õppimise ajutiselt katkestada.

Tol ajal oli selleks, et omandada kõrgem haridus, väga erakordset püsivust ja raudset tahtejõudu. Vanemad koosolekutele osavõtjate mäletavad hästi ka endi rasked õpingute aastad. Noori üliõpilasi aga, kellele on nõukogude korra tingimustes loodud kõik võimalused õppimiseks, panevad need sõnad mõtlema. Neile tundub otse usumatu, et kord oli meie maal aeg, millal lihtsate inimeste lapsepõlv pidid hariduse omandamisel võitlema suurte raskustega.

Salme lõpetas ülikooli, kuigi koos vahegaadega selleks kulus kaheksa aastat. Kalli hinnaga omandatud diplom — see oli suur võit. Vaid mõne aasta sai ta töötada õpetajana koolis, kui puhkes sõda.

Sõjajärgsed aastad, nõukogude kooli ülesehitamise periood meie vabariigis, on Salme Kimaskile olnud töö- ja rõõmurohked aastad. Kogu oma oskuse ja jõu pühendab ta koolile, noorte kasvatamisele. Tallinna 2. keskkoolis eesti keele ja kirjanduse õpetajana äratab ta kolleegide tähelepanu oma püsivuse ja järjekindlusega nii õpetamises kui

ka klassivalise ning ühiskondliku töö ülesannete täitmisel. 1950. aastal edutati sm. Kimask Tallinna 20. keskkooli õppeala juhatajaks.

Kuulajale pedagoogidele meenub, et sellest koolist räägiti mõne aasta eest kui ühest madalama õppeastusega koolist. Praegu on olukord muutunud. Muidugi on õppe-kasvatustöö head tulemused kogu õpetajate kollektiivi väsimatu töö vilja, kuid Salme Kimaskil kui järjekindlalt ja nõudlikult õppeala juhatajal on kahtlemata üsnagi suuri teened selles, et õpilased suhtuvad töösse hoopis tõsisemalt, et distsipliin koolis on paranenud. Samuti tuleb ka õppeala juhataja visa ja hoolsa töö tulemuseks lugeda seda, et õppetundide kvaliteet koolis on paranenud, et õpilased omandavad tundides kindlaid ja sügavalt teadmisi. Praegu loetakse kooli, kus sm. Kimask töötab, pealinnas parimate hulka.

«Tahan omalt poolt teha kõik selleks, et meie maal jäätult täidetaks partei vabariigi ülesannet, mis puudutab kooli», ütleb sm. Kimask oma sõnavõtus. Koolisõjatate tormiline heakskiit näitas, et keegi ei kahtle saadikukandidaadi sõnade tões. NSV Liidu Ülemnõukogu saadikuna pälvis ta kindlasti rahva usadust, aitab kaasa meie kooliule edasarendamisele viienda viie aasta plaani täitmisel.

Koosliidajad valivad esitavad Salme Kimaskile rohkemisi küsimusi noorte kasvatamise alalt. Ühtlasi esitavad tal mitmesuguseid nõudmisi, mis sm. Kimaskil tuleks täita NSV Liidu Ülemnõukogu saadikuna.

Koosolek on lõppenud. Noored valjad lahkuvad ruumist saadikukandidaadi liie elavalt mõtteid vahetades. Jah — selline ta on, tagasihoidlik töötamine, kes võitis kohe valijate usalduse. Sama mõtlevad ka teised koosolekust osavõtjad. Salme Kimask aga ruttab trammile, et sõita tagasi kooli oma tööülesannete täitmisel.

H. PIIRISILD

ÕPETAJAD VALIMISEELSES SELGITUSTÖÖS

Uha rohkem lateneb NSV Liidu Ülemnõukogu valimistele eelnev selgitustöö valijate hulgas. Valimiseelse poliitilise selgitustöö ja agitatsiooni kampaaniasse on täie jõuga rakendunud ka Eesti NSV õpetajaskond.

Tartu 1. keskkoolis moodustavad agitaatorite kollektiivi kooli 23 õpetajat. Nendest kolm õpetajat töötavad valimisajakondades (sm. Siiman ja sm. Kaljo komisjoni liikmetena, kooli direktor sm. Loodus komisjoni esimehena). Õpetaja sm. Mette aga juhatab agitatsioonipunkti tööd.

Agitaatorid selgitavad oma piirkonnas valijale NSV Liidu Ülemnõukogu valimiste korda, tutvustavad neid NLKP Keskkomitee üleskutsetega kõi-

gile valijale, kõnelevad kommunistliku partei raugemast võitlusest meie maa rahvamajanduse edasise võimsa tõusu ja kõigi nõukogude inimeste alnils-kultuurilise heaolu järjekindla tõstmise eest.

Agitaatorite kollektiivi liikmed külastavad süstemaatiliselt valijate kodusi. Agara valimiseelse selgitustööga kindustavad Tartu 1. keskkooli õpetaja-agitaatorid oma valijate täieliku osavõitu valimistest.

Sealjuures ei unusta agitaatorid ka oma teadmiste taseme tõstmist. Kavakindalt korraldatavatel seminaridel arutatakse põhjalikult läbi teemad, milledega agitaatorid valijate poole pöörduvad.

Valimiseelsest kampaaniast võtavad osa ka õpilased, eeskätt kommunistlikud noored.

Sefluskorras viis kool «Külva» kolhoosis läbi valijate kokkutuleku, kus pärast huvitavat loengut toimus sisukas kontersosa kooli isetegevusringide osavõtt.

Klassides on klassijuhatajate poolt õpilastele, noortele valijatele läbi viidud valimistega seoses olevad vestlused. Sealjuures korraldada õpilastele kooli raadiosõlme poolt raadiosaade valimiseelsetel teemadel.

Muude ürituste hulgas on Tartu 1. keskkoolis ette nähtud 28. skp. läbi viia noorte valijate õhtu.

R. KANGROPOOL

AUSTAVAT ÜLESANNET TÄITMAS

Sellest on möödunud ainult mõni kuu, kui kommunistlik noor Maret Oja asus Märjamaa rajooni Silla 7-klassilise kooli vene keele õpetaja kohale. Lahelt ja sõbralikult võitis kooli pedagoogiline kollektiiv oma uue liikme vastu. Peagi kasvas sõprus ka lastevanematega — kolhoosnikutega. Ja täna, kui ta agitaatorina järjekordselt ruttab oma valijale külla, siis teab ta nii mõndagi jutustada kolhoosi elust, kolhoosnikute tänavast tööst ning homsetest kavatsustest.

Ühismajandis on tubli lüpsja-karjalitaja Anette Aavekukk. Mullu lõpistas ta igalt lehmalt keskmiselt 3120 liitrit piima ja tuli karjalitajate vahelises sotsialistlikus võistluses esikohale. Ka lüpsja H. Ströhm ja H. Kuurmann ületasid ettenähtud lüpsiplaanid.

Ströhmil kodus võetakse agitaator vastu kui oodatud külaline. «Tulge istuge siis lauale lähemale», ulatab karjalitaja tulijale tooli. Laua ääres katkestavad kaks kolipoissi tegevuse. «Priit, meie vene keele õpetaja!» kuuldu tasane sosin.

Jutt kalduib lastele. Emale teeb muret, et lapses haigestumise pärast peavad mitu päeva kodus olema.

«Vene keelega on raskusi, eriti sel-lel poisil», silub ta suurema poisi pead, «suusad võtsid oma aja, nii lähebki...» Maret Oja räägib siis et lastele on vaja koostada päevarežiim, mille täitmisel tuleb emal pidevalt kontrollida. Siis jätkub aega ka suusatamiseks. Samas kirjutab õpetaja paberile näitliku päevakava ja ulatab selle emale. Vene keelt on aga kodus väga valjusti lugeda, igaks tunniks sõnad hästi ära õpida ja korraga varem läbiõpetatu. Siis hakkab ka tunnis paremini minema.

Veel mõned juhised õppetöö ja järgmise lastevanemate koosoleku kohta ning õpetaja juhib jutulõnga NSV Liidu Ülemnõukogu valimistele. Alguks räägib agitaator ülesastet saadikukandidaatidest sm-est Harlamovist ja Kapist, tutvustab nende elulugu ning tegevust.

Valija omalt poolt jutustab, et ta kõigi valimiste puhul on oma austavat kodanikukohust täitnud esimeste hulgas ega taha ka tänava hilisem olla.

Seejärel tutvustab agitaator NLKP üleskutset kõigile valijale.

«1953. aastal sai põllumajandus 139 000 üldiselt kasutatavat traktorit (ümber arvestatult 15-hobujõulisteks), 18 000 vahelharimistaktorit, 41 000 teraviljakombaini, 69 000 veoautot jne...» loeb Maret pikkamööda. Põllumajanduse mehhaniseerimise kasvust on näited tuua igal sammul. «Ka «Le-ninliku Tee» kolhoos osatis mõõduv aastal uue, juba telse veoauto ja villi lõigati suures osas kombainiga,» tõendab sm. Ströhm elavalt vaele.

Maret jutustab, et kommunistlik partei võitleb ka edaspidi väsimatult rahva elu edasise parandamise eest, teotab kindlalt ja kõrvalekalduvatul programmi, mille ta on kavanandanud töötajate materiaalse heaolu tõstmiseks. Kasvatav kulutused rahvaharidusele ja järgmisele viisastakult minnakse üle üldisele keskkaridusele kogu meie maal.

Valija tunneb kõigi nende küsimuste vastu elavat huvi. Ta räägib ka oma tööst, et tänava on kolhoosis looma-söödaga märksa lahedam. Allapanuks lõigati mullu turvast, söödabasa laien-damiseks hariti üles mitukümmend ha uudismaad, praegu aga käib põldudele hoogne kohalike väetiste vedu. Uue kuivati kõrvalle kerub tänava uus moodne karjalaut, edusamme võib loendada igal alal.

Väljas on tihed videvik, kui Maret lahkub valija kodust.

Kommunistlik noorel Maret Ojal on tööd piisavalt. Ohtu on vaja ette valmistada järgmise päeva tundideks, noorte valijate õhtuks tuleb koostada loeng, kolm õhtut nõdalast kulub Koloveri mehhaniseerimiskoolis, kus ta õpetab vene keelt, omajaga tööd nõuavad õpetajate komisjoni-algorganisatsiooni sekretäri kohustused.

Kõigele sellele mõtleb noor õpetaja koduteel. Ühtlasi teeb ta mõttes kokkuvõtte tänaõhtusest külastusest. Ta on rõõmus, sest ta täitis oma ülesande agitaatorina, tugevdas ühtlasi sidemeid kooli ja kodu vahel, õppis lähemalt tundma oma õpilaste vanemaid.

E. JEEBERG

Kolhoosikülade kultuurikandjad

Kodanliku korra aastail loeti neid kehvi rannakülalisi Lindit kuni Silheni lihtsalt pimedaks kolkaiks. Vähe teati siin sellest, mis sünnis mujal maailmas, elati omaette ja endasse tõmbunult. Viiletsad, hüljutatud kalurikülade ja kehvikutared konatasid rannatallust. Ei ulatunud sila kultuurilisi eluavaldusi, ajaviiteks ja meelelahutuseks olid peamiselt joodu ja simmanid salapiirituse ja har-moonikaga. Raadio oli siin külades haruldane, ajalehti tellisid mõned üksikud, ühte raamatut loeti perede viisi.

Tänapäeval on elu siin hoopis teisaks muutunud. Rannakülade pole ammu enam must maailmast eraldatud ja hüljutatud «kolkaiks», pole nagu vaes-lapsed. «Kajakas», «Kavaru», «Nõukogude Kaluri» ja Kirovi-nimelise kolhoosi inimesed on pääsenud rüsumast pimedusest valguse kätte. «Meie rannakülal on nagu etturid, mis nüüd on lippudeks saanud!» ütleb kalur-kolhoosnik Juhan Rannik, kõva maletaja.

Poosti küladesse on tunginud haridus ja kultuur, jätkaes shiiteadikult oma eduteed. Suured teene on selles Poosti 7-klassilise kooli ja sealsemas kõrval asuva Poosti rahvamaja kollek-tiiv. Rändlased ütlevad: «Meie kool ja rahvamaja — need on kokku majakas, mille valgus pääseb igasse talle».

Poosti 7-klassiline kool, mille sefulle all töötavad ümberkaudsed 4-klassilised algkoolid Seistes ja tillukesel Manija saarel, kuhu kodanliku korra ajal kooliharidus üldse ei ulatunud, on andnud ümbruskonnale vastuväid nõuko-gude töötajaid, kollektiivse põlluma-janduse juhtijaid ja eesrindlasi, briga-diire, farmide juhatajaid, kalureid, sot-

sialistliku võistluse eesrindlasi, aktiviste ja agitaatoreid. Terve rida kooli kasvandikke, nagu viimastest lendudest kommunistlikud noored Arno Vesik, Esper Masso ja Helju Künnapas, kolhoosnoored Alma Lepassalu, Elvi Mai ja teised, on suunatud edasi õppima mitmesugustesse põllumajanduse eriala-koolidesse, kust nad tulevad kodukülale tagasi tööle spetsialistidena. Kooli õpetajatel on talle kontakt kõigi oma endiste kasvandikega, samuti ümberkaudsete kolhoosiküladega. Õpetajad võtavad aktiivselt osa kolhooside ja üksikute tootmisüksuste tööst ja elust. Kolhooside aktivistidena ja agitaatoritena on nad elavalt liitunud partei Keskkomitee ja Nõukogude valitsuse otsuseid ellu rakendama rannakülades.

Väga elavalt ja järjekindlalt on Poosti 7-klassilise kooli õpetajaskollektiiv liitunud kultuuritöösse Poosti rahvamajas, mille tulemusena see endiste «kolkaiklased» nõukogulikult kultuurikeskus on tõusnud eesrindlikumate hulka Pärnu rajoonis.

Rahvamaja nõukogu töötavad aktiivselt õpetajad kommunistlikud noored Elli Jakobi, Oime Tammiksaar, Vilma Kalde ja Liivi Siim, samuti Ilme Ustav. Põhiliste küsimuste kaalumisel võtab nõukogu istungite alati osa ka kooli direktor Ain Ustav. Eranditult kõik õpetajad, samuti koolitöötaja kommunistlik noor Helmi Lepasson kuuluvad rahvamaja agitaatorite kollektiivi. Õpetaja Kalde, Ustav jt. on rahvamaja seinalehe ja välklike toimetajad. Tähtsamalt ühistöö etappidel ilmub välkileht igal nädalal 2—3 korda ning saadetakse paljundatuna 10 eksemplari igasse

tähtsamasse tööloku. Kolhoosnikute hulgas — eriti Kirovi-nimelise kolhoosi 1. ja 2. põllundusbrigadeis, «Nõukogude Kaluri» kolhoosi 1. kalapüügibrigadeis jne. — on väga populaarsed õpetajate Ustava, Jakobi, Siimu ja teiste vestlused ning selgitavad sõnavõttud partei Keskkomitee septembri- ja oktoobrikuu ühiskondlike materjalidest, eesrindlaste töökogemustest jne. Kolhoosnoortes äratas suurt huvi õpetaja Jakobi vestluste sari «Kommunistliku noore maailma palgest» ja «Nõukogude kehakultuuri». Samuti esinevad õpetajad rahvamaja tribüünil sisukate loengutega. Kohe pärast NSVL Ülemnõukogu uute valimiste väljakulutamist asusid õpetajad-agitaatorid organisserima vestlusi valimismärustikust NSV Liidu Ülemnõukogu koosseisust jne.

Poosti rahvamaja üheks aktiivsema isetegevuskollektiiviks on 22-liik-meline naiskoor õpetaja Siimu juhtimisel. Kooriharjutused toimuvad korrapäraselt iga nädalal koolimajas. Sageli esinetakse ettekannetega kolhoosides. Tihti külastatakse kolhoosnikuid Kihnu saarel. Õpetaja Siimu juhtimisel teotab ka «Nõukogude Kaluri» kolhoosi seagkoor. Samuti juhatas sm. Siim naisja meeskavattetti.

Õpetaja Tammiksaare hoole all on rahvamaja tantsurüüd. Õpetaja Ustava juhtimisel töötavad deklama-torid. Kollektiivselt juhitakse ja organisseritakse näite- ja kirjan-dusringi tööd. Väga hästi õnnestub õpetaja Ustava lavastusel lühinäi-dend Krõlvi ainetel «Õppetund tütarlastele». Praegu on kavas lühidramatiseringud «Vargamäe 1935. aastal» (A. H. Tammisaare «Tõde ja õigus») ja «Teine Joosep» (E. Vilde «Jutustus») õpetajate kaastegevusel.

Kohaliku kehakultuurielu hings on õpetaja Elli Jakobi, mitmekülgne jär-

gusportlane ja treener. Tänu kogu õpetajaspere innukale kaastööle võidab kehakultuur ja sport rannakül

Linnukaitsest ja noorte naturalistide ülesannetest

Linnud toovad põllu- ja metsamajandusele määratu suurt kasu kahjulike putukate, näriliste jt. kahjurorganismide hävitamisega. Sellepärast tehakse üle kogu Nõukogude Liidu laialdast linnukaitsetööd, kus on suur osa täita nõukogude koolil.

Kasulike lindude kaitse korraldamisel tuleb koolis läbi viia üldjoontes järgmist töid: 1) lindudele soodsamate talvitumise võimaluste loomine, 2) pesitussüsteemide parandamine, 3) vaenlaste arv vähendamine ja nende eemaldamine.

Talvel, millal lindudel on suurem toitumise vajadus, tuleb neile korraldada toidulaadseid toiduaineid. Lisatoitumise teel kindlustatakse paigalindude (tihaste, puukoristaja, porri, rähnide, ohakalindude jt.) pesitsusajaks asurkonna suurendamine toiduga ümbruses.

Pesitussüsteemide parandamine on võimalik suurendada suluspesitajate putukoiduliste värvuliste ja hiirlastest toituvate kulliliste, kakuliste ja teiste arv. See on eriti tähtis sellepärast, et kõik meie suluspesitajad värvulised toituvad pesitsusajal peaaegu eranditult putukatest ja toidavad nendega oma poegi. Nii näiteks sõõb rasvatihase pesakond 2 nädala jooksul kuni 10 000 putukat, kes on enamuses viljapuu- ja pöösaste kahjustajad; kuld-konka pesakond sõõb pesitsusperioodil kuni 6000 maipõrnikat.

Pesakastide valmistamiseks kasutatakse 2—2,5 sm pakusid laudu, millest naelutatakse 5—6 sm pikkuste naelte abil kokku risttahukajuline pesakasti. Pesakasti laudu ei tohi seestpoolt hõõrelda, sest see takistab lindudel väljapääsemist. Pesakaste valmistatakse kuld-konka- ja hakisuuruste lindude jaoks. Pesakastide (kuld-konka- ja hakisuuruste lindude pesakasti) moodud on antud joonisel nr. 1.

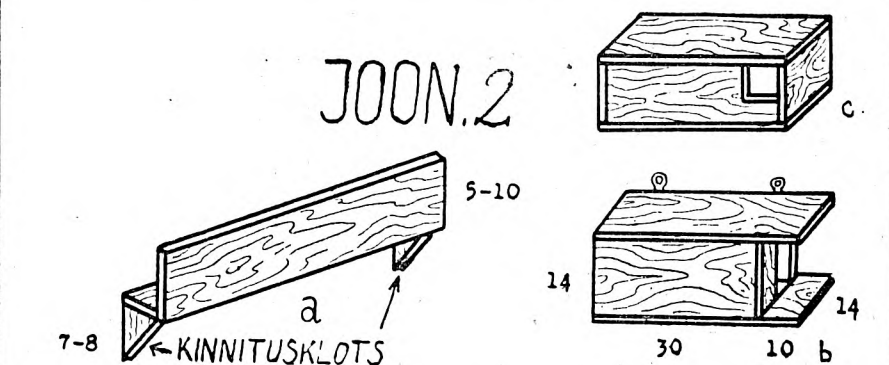
ei tohi asetada puupulka, mis hõlbus-taks linnude vaenlastel pesa rüüstamist. Pesakasti katus tuleb teha äärelõueta, et pesa saaks igal sügisel puhastada. Katuse alla tuleb naelutada paraja suurusega, tihedasti pesakasti seinete vahele mahtuv laudklots. Katust kinnitatakse kahelt poolt traatkonksuga riivitades. Lõpuks tuleb pesakasti seinete vahele jäänud lõhed taku või riideribadega kinni toppida. Pesakasti tagumisse seinale, üle ja alla, tuleb lüüa traataasad või pikilist pesakasti puutüve külge naelutamiseks.

Poolsulushaudu jaoks ülesseatavaid pesakaste kujutab joonis nr. 2. Pesak-

seatakse üles 2—6 m kõrgusele 25—30 m kaugusel üksteisest.

Et ülesseatud tehispesad säiliksikad kauem pesitsemiskõlvuliste, kontrollitaks neid igal aastal pärast pesitsemisperioodi. Pesast kõrvaldatakse vana pesaaines, parandatakse tekkinud vigastused ja desinfitseeritakse 40-protsendilise formalini valamise pesakasti põhjale.

Avashaudude puistulindude, eriti maas või maa lähedal pesitsejate juurdekusumist suurel määral puude, alusmetsa ja võsa raiumise ning loomade karjatamise piiramine metsas pesitsusajal. Parkides on nimetatud

alus hall-kärbsenäppidele on kahest laust kokku naelutatud (vt. joonis 2-a). Laud kinnitatakse hoone seinale külge räästa alla. Linavästriks seatakse hoone külge üles pesakasti, nagu on näidatud joonisel 2-b. Kõrgete hoone räästa alla võib üles seada pesakasti piirpääsukestele (vt. joonis 2-c).

Pesakastid ja -pakud lüüakse pikilist või traataasade abil puutüve külge, nii et pesakast oleks ettepoole veidi lüües ja puuvõra poolt mõni-

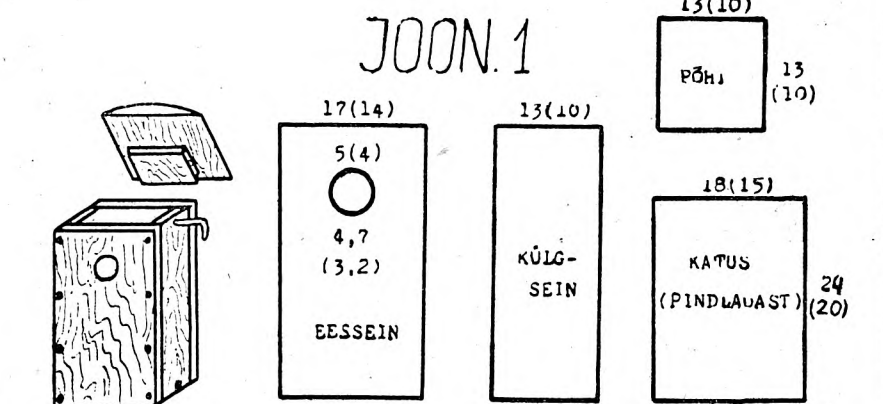
lindude asurkonna suurendamiseks vajalik rajada pöösastikke ja elusaedu. Röövlindude — raudkullil, rongal, hallvaresse, haraka ja pasknääril — vahendamiseks tuleb nende pesasid hävitada ja vanalinde kütida ning püüda.

Loomadest on lindudele ja linnupe-sadele kahjulikud hulkuvad kassid ja koerad, rebane ja nirkid, samuti siil ja orav. Nirkid ja siil hõivavad oma süü hiirte püüdmisega. Oravat kaitstakse meil kui metsade elustajate ja head karusnahalooma, kuid parkidest tuleb ta minema kühutada, nagu kassid ja koerad.

Meil leidub veel õpilasi, kes hävitavad kasulike lindude pesi kas lihtsalt hulgigaansusest või «huvist» linnumu-nade «kogumise» vastu. Mõned õpilased lasevad linnu «ragulka» või õhupüssidest. Selle vastu tuleb õpetajail võidelda.

Senisest rohkem tähelepanu tuleb meie koolides pöörata linnukaitse idee-de propageerimisele ja tegelikule lin-nukaitsele. Kõigis küsimustes, mis selle juures esile keruvad, on Eesti NSV TA Looduseuurijate Seltsi ornitoloogia-sektsiooni (Tartu, Nõukogude väljak 20) valmis koolidele ja loodusesõpradele kaasa aidata.

O. RENNO,
Eesti NSV TA Looduseuurijate Seltsi tegevliige

Pesakasti katust pole vaja längu ase-tada, põhi lüüakse külgsuuna vahele. Pesakasti esikülje ülaossa, 4—5 sm katusest, tehakse lennuava. Selle alla

gal määral varjatud. Pesakaste tuleb üles seada mitte alla 3—4 pesakasti 1 ha kohta (metsas kuni 10 ja pargis kuni 12 kasti 1 ha kohta). Pesakasti

Eesti keele õpetajate soove

Hiljuti toimus Tõrva rajooni eesti keele ja kirjanduse õpetajate ainesektsiooni järjekordne töökoosolek. Õpetajad avaldasid mitmesuguseid soove nii rajooni haridusosakonnale kui ka kõr-gematele instantsidele.

Ühe põhilisemena peatuti õpetajate ja õpilaste korrektse diktsiooni küsi-mustel. Osavõtjad märkisid, et peda-googilised õppeasutused on senini vähe tähelepanu ja nõudlikust osutanud il-mekale lugemisele. Sellest tingituna seisavad õpetajad üs suurte raskuste ees, rääkimata õpilastest.

Võeti vastu otsus korraldada lähe-mal ajal õige diktsiooni ja deklameeri-misõpetamiseks seminar eesti keele, vene keele, laulmise ja algklassi-

de õpetajate ning koolide näiteringide juhatajale.

Suurt puudust tunnevad õpetajad poeetika käsiraamatu järele, mis annaks ammendavat materjali nii keeleõpetajale tundideks ettevalmistumisel kui ka kirjandusringidele. Praegu on õpetajate lühikesed raskused eriti uumete luuletuste, poeemide jne. analüüsimisel. Õpetajate ühiseks sooviks on, et Eesti NSV Haridusministeerium ja Vabariiklik Õpetajate Täiendustinstituut juba lähemal ajal varustaksid õpetajaid kir-janduse õpetamise meetodikaga ning etteütlust ja ümberjutustuste tekstide koguga. Samuti avaldati soovi, et 7. klassi joonistamise programmis näh-taks ette ka koht plakatkirja õppimi-

seks, milline nõue on täiesti põhjenda-tud.

Rajooni õpetajatel on suuri raskusi meetodilise kirjanduse muretsemisel, sest puudub pedagoogiline kabinet. Pa-rast meetodilise käsiraamatu, samuti albumid, nagu Fr. R. Kreutzwaldi kohta, ja venekeelse piltdierohked raamatud (Puskini, Gogoli ja Lermontovi kohta) jõuavad ainult erandjuhtu-del kaugemates rajoonides töötavate õpetajateni. Oleks vajalik tõsta nime-tatud kirjanduse tase, et rühkuda kõikide minimaalseid vajadusi.

H. TANN,
Tõrva rajooni haridusosakonna inspektor

Lühinäidendite võistlus koolilava jaoks

Eesmärgil saada koolilava jaoks uusi algupäraseid lühinäidendeid, mis aitavad kaasa meie noorte kommunistlike kasvatamisele, kuulutatud ENSV Haridusministeerium, ELKNU Keskkomitee ja EN Kirjanike Liidu lastekirjanduse sektiooni välja lühinäidendite võistluse. Näidendid peavad vastama koolilava võimalustele nii la-vaseade, temaatika kui ka tegelaste osas. Soovitatav on arvestada 4. kuni 7. klassi piires. Käsikirja soovitatav pikkus on 1,5—3 autoriopoonat.

1. Käsikirjad tuleb esitada võimalikult masinakirjas märgusõna all. Käsikirjale tuleb juurde lisada kinnine ümbrük, mis sisaldab andmed autori kohta: ees-, isa- ja perekonnanimi ning aadress.
2. Võistlustööde sisseandmise viimaseks tähtaevaks on 1. august 1954. a.
3. Käsikirjad võib esitada eesti ja vene keeles.
4. Võistluste parimaiks tunnustatud näidendite eest makstakse järgmisel preemial:

- 1 esimene preemia 3000 rubl.
- 2 teist preemiat 2000 „
- 3 kolmandat preemiat 1000 „
5. Võistlustööd saata aadressil: Eesti NSV Haridusministeerium, Tallinn, Tõnismägi 11. Ümbriku nurgale märkida: Lühinäidendite võistlus.
6. Võistlustööde tulemustest teatatakse ajalehtede kaudu hiljemalt 1. okt. 1954. a.

Eesti NSV Haridusministeerium
ELKNU Keskkomitee
EN Kirjanike Liit

SUUSAKRKOSS RAKVERE 1. KESKKOOLIS

Rakvere 1. keskkoolis lõppes nädal aega kestnud suusakross, millest võitis osa üle 400 õpilase, 350 neist täitsi OVTK ja VTK kompleksi normid.

Massiline osavõtt suusakrossist näitab kooli kehale kasvatuse õpetajate sm-te Kuslapi, Veeelma ja Kurksi head organiseerimistööd. Krossi edukas läbiviimine oli ka kogu kooli õpetajate kollektiivi südameasjaks. Klassijuhataja tunnis kandis klassi spordiorganisatorid ette oma klassi õpilaste senistest saavutustest ja puudustest suusakrossil. Ühise arutluse ning järjekindla kontrolli tulemusena kindlustati füüsiliselt tervete õpilaste maksimaalne osavõtt krossist. Kooli raadiosõlm organiseeris saateid suusakrossi käigust.

Praegu valmistuvad Rakvere 1. keskkooli parimad suusatajad rajooni kooli-noorte esivõistlusteks, et seal kaitsta mõõdund aastal saavutatud esikoha.

A. MEITS

ARENDATEKSE ISETEGEVUST

Kilingi-Nõmme keskkoolis tegutsesid aktiivselt kunstilise isetegevuse ringid. Näiteringi liikmed õpivad praegu õpetaja P. Kressa juhtimisel Kaverini romaani «Kaks kapteni» dramatiseeringut, mis saab esitamisvõimeks märtsi lõpul. Pidev töö toimub ka muusika-ringis õpetaja A. Sumbergi juhtimisel. Kooli segakoor, ansambel ja solistid esinevad valjalt koosolekutele kooli-majas ja kolhoosides. Muusikaringi juures tegutseb ka keelpilliorkester.

Kooli komposollikomitee initsiatiivil korraldatakse aprillikuu klassidevahelise kunstilise isetegevuse ülevaatus Üle-vaatusel esitatakse klassikollektiivide poolt deklamatsioone, lühinäidendeid, laule, karakter- ja rahvatantsu ning võimlemisettekandeid.

L. ILVES

Ringide tööst Elva keskkoolis...

Elva keskkoolis pööratakse ringide tööle kui õpilaste praktiliste teadmiste süvendamise ja kunstiliste talentide arendamise võimalusele suurt tähelepanu. Osavõtt ringide tööst on elav. Praegu töötab koolis kümme mitmesugust õpilasingi.

Üheks suuremaks ringiks on koolis kirjandusring, mille tööd suunab õpetaja H. Puhvel. Kirjandusring on viinud läbi rea huvitavaid üritusi. Korraldati J. Liivi 40. surma-aastapäevale pühendatud kirjandusõhtu ja Fr. R. Kreutzwaldi 150. sünniaastapäeva puhul pidulik aktus. Kirjandusring korraldas esimesel poolaastal auhinnalise kõneviisiluse, millest võeti elavalt osa. Kirjandusring on toimetanud mitmesuguste tähtpäevadele pühendatud raadiosaateid kooli raadiosõlme kaudu ja organiseerinud lühireferaatõhtuid.

Huvitav tegevus toimub ka matemaatikaringis, mille tööd juhendab õpetaja A. Haamer. Ringis tutvutakse mitmesuguste teaduslike küsimustega, samuti matemaatika ajaloo, õpitakse tundma suurte matemaatikute elu, valmistatakse näitlikke õppevahendeid jms.

Kooli füüsikaring (hooldaja õpetaja A. Jõgi) on suutnud kaasa tõmmata palju füüsikahuvilisi. Ringis on tehtud

hulk huvitavaid katseid elektro- ja raadiotehnika alalt.

Elav ja mitmekülgne töö keeb kooli teistes ringides. Vene keele ringis, mida juhatab õpetaja Lubi, korraldatakse venekeelsele ajalehtedele ja ajakirjade lugemisi, viiakse läbi mitmesuguseid vestlusi vene keeles jne. Muusikahuviliste poolt loodud muusikaringi (hooldaja õpetaja A. Russak) estraadiorkester on võitnud esimestest esinemistest peale suure populaarsuse nii koolis kui ka väljaspool kooli. Näiteringis (hooldaja õpetaja H. Puhvel) tutvutakse näitekunsti alustega ja valmistatakse massideklamatsioonina ette J. Schmuili luuletust «Et õunapuud õitseksid».

Üheks elujõulisemaks kollektiiviks koolis on kehakultuurikollektiiv. Hiljuti korraldas kehakultuurikollektiiv spordipäeva, kus noored sportlased demonstreerisid oma osavust ja julgust. Aktiivselt töötavad ka kooli raadioringi osavate käte ring ja Punase Risti Seltsi algorganisaatsioon.

Kuna tegevus on sisukas ja mitmekesine, siis on ka raske leida õpilast, kes ei võtaks osa mingisuguse ringi tööst.

M. HINT

...ja Mõisaküla raudteekeskoolis

Mõisaküla raudteekeskoolis on asutatud 11 huvi- ja ainealast ringi. Iga õpilane, kes õpib hästi, võib osa võtta kahe huvialase ringi tööst.

Iga ringi juurde on määratud vastav õpetaja, töö üldjuhiks on kooli õpilasekomitee klassivälise ürituste sektor, kes suunab ja juhiv ringide tööd. Töö ringides kulgeb kooli direktiooni poolt kindlaksmääratud plaani järgi.

Vene keele ringis kantakse koosolekule vene keeleseid referaate, loetakse ühiselt venekeelseid ajalehti, vesteldakse vene keeles päevasündmustest ja mängitakse ühiskondlikke mänge. Kavas on lavastada venekeelne näidend.

Kirjandusringis tehakse õppekavas olevate kirjanike ja Stalini preemia laureaatide teoste analüüsi. On korraldatud kaks kirjandusõhtut Tšehhovi loomingust ja kirjandusõhtu Fr. R. Kreutzwaldi 150. sünniaastapäeva tähistamiseks. Praegu analüüsitakse Vilde ja Jakobsoni Ameerika-teemalisi teoseid. Kooli kirjandusring on abistanud Mõisaküla linna kultuurimaja kirjandusõhtude läbiviimisel. Eriti aktiivselt võtavad ringi tööst osa 11. klassi õpilased.

Matemaatika ring koosneb 6. klassi õpilastest. Teostatakse praktilisi mõõtmisi, lahendatakse huvitavaid praktilisi ülesandeid.

Näitering tegutseb kahes grupis: keskkooli klasside õpilased ja nooremad. Vanemate klasside näitering on

VALMISTUTAKSE ÜLELINNALISEKS LAULUPÄEVAKS

Neil päevil arutas Tallinna Keskkooli haridusliku komisjoni rajooni üldhariduslike koolide nais-, mees- ja lastekooride ettevalmistustööde olukorda koolides suvel toimuvaks ülelinnaliseks laulupäevaks. Aruandega koolide laulukooride tööst esines laulupäeva komisjoni kooride sektsiooni juhataja sm. Targamaa.

Nagu aruandest selgus, korraldas koorisektsioon veebruaril algul laulupäeva programmiilise laulude kuulamise kõikides koolides. Kontrollkoolide läbiviimiseks rakendati ühiskondlike aktiivse, kellede hulgas paistis silma koorijuht Aita Teder.

Kontrollkuulamine selgitas, et enamik Keskkooli koolide laulupäevajaid kooriguhte suhtub tõsiselt laulupäeva ettevalmistustöödesse ja on oma koorikollektiividega programmilised laulud enamikus juba selgeks õppinud.

Tallinna 2. keskkooli meeskoori (kooriguht sm. Tõmingas) poolt esitatud laulud olid kunstikõrgele viimistletud. Naiskooridest töötas hästi Tallinna 7. keskkooli naiskoor sm. Väinmaa juhatusel. Märtsi lõpuks lõpetab koor laulupäeva laulude õppimise. Koos Eesti NSV Hariduse alal Tõttajate Ametiühingu naiskooriga organiseeritakse siis ühisel harjutusel laulupäeva naiskooride üldjuhi sm. Verlini juhatusel.

Lastekoorigest on senini hästi töötanud 8. kooli koor sm. Kivimaa juhatusel.

Kuid saavutuste kõrval esineb laulupäevaks ettevalmistumise alal veel puudusi.

Tallinna 20. keskkooli lastekoorigi (kooriguht sm. Pikkpää) on laulupäeva programmi laulud alles õppimata. Kooli lastekoorigi harjutused toimuvad korrapäraselt, distsipliin kooris ei ole rahuldav. Kogemused näitavad, et laulukoorid töötavad hästi nendes koolides, kus direktorid suhtuvad täie tõsisusega koorilaulu arendamisse. Näiteks Tallinna 7. keskkoolis (direktor sm. Jorss) ja Tallinna 14. koolis (direktor sm. Linnus) mõistetakse õigesti, et laulupäevajaid koorijuhid üksinda ei saa kindlustada koolinoorte head esinemist ülelinnalisel laulupäeval, vaid et kooli direktiooni vahetuks ülesandeks on kontrollida ja abistada kooli laulukooride ettevalmistustööd selleks üldrahvalikuks ürituseks.

Teisiti suhtutakse laste laulu arendamisse Tallinna 2. keskkoolis. Ei ole usutav, et nii suures koolis ei leidu lastekoorigi lauljaid. Vanemate klasside õpilastest on ju moodustatud tubli laulukollektiiv.

Kõikide puuduste kõrvaldamiseks võeti koosolekul vastu konkreetne otsus.

M. ORGULAS

Uusi õppevahendeid

Tallinna õppevahendite baaskaupla ses on müügil järgmisel uued õppevahendid:

A. Kubareva ja A. Fedosenko «Kõne arendamise pildid 1. klassile». Komplekt koosneb 12 värvilistest pildist. Hind koos meetodilise juhise 21 rubla 50 kop.

Komplekti kuuluvad järgmisel pildid: 1. Hunt ja 7. sõkatalle, 2. perekonnas, 3. kooli sõkatalle, 4. linnas, 5. jõel, 6. suvel maal, 7. põllul, 8. kooli juurviljaalas, 9. kooli puuviljaalas, 10. sügis metsas, 11. kodulinud, 12. talvelõud.

Toimetaja L. TAKK